

چکناواریان

«رستم و سهراب» را به ارمنستان می برد

آپرای «رستم و سهراب» با آهنگسازی و رهبری لوریس چکناواریان و کارگردانی یارتا یاریان، از ۱۱ تا ۱۳ فروردین ۱۴۰۴ (۳۱ مارس تا ۲ آوریل ۲۰۲۵) در سالن آپرای ایروان ارمنستان اجرا می شود. چکناواریان در ویدئویی در صفحه شخصی خود از این اجرا خبر داد و اظهار کرد: «این آپرا براساس شاهکار فردوسی ساخته شده وسال ها برای تبدیل آن به آپرا تلاش کردم. یارتا یاریان، کارگردانی و

درخشش نوازندگان ایرانی در صحنه جهانی

نصیر حیدریان می گوید رسانه ها می توانند در فرهنگ سازی برای موسیقی کلاسیک و ارکسترال در جامعه تأثیرگذار باشند

ارکسترسمفونیک تهران
شامگاه یکشنبه ۱۹ اسفندماه
به رهبری نصیر حیدریان،
آخرین اجرای سال ۱۴۰۳ خود
را با عنوان «ترانه های
کلاسیک» در تالار وحدت اجرا
کرد. قطعه ترانه های
کلاسیک به آهنگسازی مانی
جعفرزاده درکنار اپوس ۸۴ از اورتور اگمونت و
همچنین، اپوس ۶۷ از سمفونی شماره پنج بتهوون از
جمله قطعات اجراشده دراین کنسرت بودند. به این
بهانه با نصیرحیدریان، رهبر مهمان ارکسترسمفونیک
در اجرای این کنسرت به گفت وگو نشستیم.

[۱] شما در دوسه سال اخیر به ایران آمدید و ارکسترسمفونیک تهران به رهبری شماکنسرت هایی را برگزار کرد؛ بااین حال، امروز که دوباره به ایران برگشته و در جایگاه رهبرمهمان تصدی این ارکستر را به عهده گرفته اید، روند فعالیت ارکسترسمفونیک را در قیاس با

دوسال اخیر چطور ارزیابی می کنید؟

یکی از اتفاقات خوبی که امروز در ارکستر افتاده این است که قبل تمرینات نوازندگان محدود به چند روز در هفته بود. به عنوان مثال، ارکستر فقط روزهای یکشنبه، سه شنبه و چهارشنبه تمرین می کرد ولی خوشبختانه، حالا تمرینات به شکل مرتب و درطول تمام روزهای هفته صورت می گیرد. از نظر من این اتفاق خوشایند همان تفاوتی است که به لحاظ ساختاری در ارکستر به وجود آمده و قطعاً می تواند نقش به سزایی در بالا بردن کیفیت ارکستر داشته باشد. چون تمرینات روزانه ارکستر در هفته، این امکان را به نوازنده می دهد تا برای قطعات پیش رو که قرار است بنواز، آمادگی و توان بیشتری داشته باشد. از سوی دیگر، ارکستر سمفونیک تهران، صرف نظر از این که دراین سال ها، عملکرد موفقیت آمیزی داشته، در دو کنسرت اخیر هم درخشیده است.

نمونه آن، کنسرت سمفونی ۵ چایکوفسکی و دیگری همکاری نوازندگان ارکسترسمفونیک تهران با ارکستر سن پترزبورگ روسیه بود که نوازندگان ما توانستند در هردوی این کنسرت ها، توانمندی خود را نشان دهند و در بازه زمانی کوتاهی بعد از تمرین، روی صحنه بروند و اجرای خوبی داشته باشند.

[۲] درسال های اخیر، برخی از آهنگسازان پیشکسوت موسیقی کلاسیک به این مسأله اشاره کرده اند که در ارکسترها، کمتر از رپرتوار بزرگان این حوزه بهره گرفته می شود و اغلب قطعات، مختص اجرای آثاری از آهنگسازان مشهور خارجی است، دیدگاه شما در این زمینه چیست؟

از این منظر، اجرای قطعات هنرمندان داخلی همیشه درطول این سال ها توسط رهبران ارکسترسمفونیک تهران محقق شده است. کمالین که تا زمانی که من رهبری ارکسترسمفونیک تهران را به عهده داشتم، آثار آهنگسازانی چون پرویز مسعود، ثمین باغچه بان، اصلانیان، حشمت الله سنجری و... در ارکستر اجرا شد. اخیراً هم با صحبت هایی که با آقای ستایشگر داشته ایم، تصمیم براین شده که در هرکنسرت و درکنار اجرای قطعات آهنگسازان جهانی، آثاری از آهنگسازان ایرانی را هم اجرا کنیم. نمونه بارز این مسأله، کنسرت اخیر ارکسترسمفونیک تهران است که قطعه ای از مانی جعفرزاده، آهنگساز معاصر به اجرا درآمد.

[۳] از آنجایی که از سال های گذشته تا امروز درمقایسه با دیگر ژانرهای موسیقی، موسیقی کلاسیک و ارکسترال کمتر مورد شناخت عامه مردم قرار گرفته و وجه غالب سلیقه موسیقایی مخاطبان، درحال حاضر بیشتر به سمت وسوی موسیقی پاپ است، به نظر شما برگزاری کنسرت های

ارکسترسمفونیک تهران چه دستاوردی می تواند در زمینه شناخت بیشتر مردم نسبت به این نوع از موسیقی داشته باشد؟

مسئلاً تأثیر زیادی دارد. درعین حال، رسانه ها می توانند در فرهنگ سازی نسبت به موسیقی کلاسیک و ارکسترال در جامعه تأثیرگذار باشند. تصویری کم بخشی ازاین واقعیت که موسیقی کلاسیک هنوز در جامعه ما جا نیفتاده، به خاطر عدم شناخت مردم نسبت به آن است. درمجموع، دست اندرکاران و رسانه ها می توانند در اطلاع رسانی دراین زمینه نقش پررنگی داشته باشند و بیش از پیش مردم را با موسیقی کلاسیک و ملی آشنا کنند. ولی به طور کلی، آن طور که باید دراین سال ها نسبت به معرفی موسیقی کلاسیک و فرهنگ سازی صورت نگرفته است.

[۴] با توجه به این که دراین سال ها تجربه حضور در ارکسترهای کشورهای دیگر را هم داشته اید، سطح کیفی ارکسترسمفونیک

تهران را در قیاس با ارکسترهای کشورهای دیگر مثل ارکستر وین اتریش چطور ارزیابی می بینید؟

قبل از شروع گفت وگو، خودتان به این مسأله اشاره کردید. در مصاحبه ای که با رهبر ارکستر سن پترزبورگ داشتید، او به سطح بالای توانایی نوازندگان ارکسترسمفونیک تهران اشاره کرده که نوازندگان ارکستر ما در دو جلسه توانسته اند قطعات مورد نظر برای اجرای این کنسرت را اجرا کنند. این مسأله نشانگر پتانسیل و قدرت بالای نوازندگان ارکسترسمفونیک تهران است. ولی مسأله این است که باید پیذیریم، به هر حال دستمزد نوازندگان ما با نوازندگان ارکسترهای دیگر جهان تا حدودی متفاوت است. وقتی نوازندگان ارکسترسمفونیک تهران با نوازندگان ارکستر سن پترزبورگ تمرین می کرده اند، از آنها درباره

بوده اند. این آپرا در سال ۱۳۸۱ نیز در سالن همایش های میلاد تهران به رهبری چکناواریان اجرا شد. چکناواریان در طول سال ها هشت نسخه متفاوت از این اثر خلق کرد که نسخه هفتم آن تنها با سازهای ایرانی تنظیم شده بود. اجرای پیش رو در ایروان، فرصتی است برای تماشای یکی از برجسته ترین آثار موسیقایی الهام گرفته شده از شاهنامه فردوسی.

دستمزد ماهیانه شان پرسیده و آنها اشاره کرده اند که ماهی ۲ هزار یورو در ارکستر دریافت می کنند. طبعاً دستمزد نوازندگان ماکمتر از این مقدار است؛ به همین خاطر است که گاهی نوازنده ناچار می شود برای گذران معاش، در گروه های دیگر هم ساز بزند. درحالی که همیشه بر این باورم اگر نوازندگان ارکسترهای مایه لحاظ مالی تأمین باشند، دیگر به فعالیت در گروه های دیگر روی نمی آورند و عمده تمرکز خود را برای ارتقای سطح کیفی کارشان در ارکسترسمفونیک تهران به کار می گیرند. جای خوشحالی است که درسال های اخیر، توجه دست اندرکاران در بنیاد رودکی نسبت به مسائل صنفی نوازندگان بیشتر شده و درکنار کنسرت های بیشتری که دراین زمینه برگزار می شود، نوازندگان ارکسترها هم بیشتر مورد حمایت و توجه قرار گرفته اند.

[۵] اگر ممکن است درباره قطعات اجراشده در کنسرت اخیر هم توضیحی بدهید.

همان طور که دیدید، ما این کنسرت را بدون آنتراکت برگزار کردیم؛ دو کنسرت قبلی که ارکسترسمفونیک برگزار کرد، از رپرتوار سنگینی برخوردار بود و با وجود آن که قطعات کنسرت اخیر ما هم سنگین بودند، ولی تصمیم گرفتیم کنسرت را بدون آنتراکت برگزار کنیم. در این کنسرت قطعه «ترانه های سمفونی» از مانی جعفرزاده اجرا شد و درکنار آن به اجرای قطعاتی از سمفونی بتهوون و ادمونگ پرداختیم. نکته ای که مایلیم به این گفت وگو اضافه کنم و به نظرم مسأله ای است که اشتباه جاف افتاده، این است که هر رهبر ارکستر از سمفونی ۵ بتهوون ایده مخصوص به خود را در ذهن دارد و به شیوه خود به رهبری این قطعه می پردازد، همان طور که در خارج از کشور هم این سمفونی ممکن است درطول یک سال به ده ها شکل از سوی رهبران مختلف ارکسترها به اجرا دربیاید. چون رهبری که می آید، ایده جدیدی از این سمفونی دارد و نمی توان انتظار داشت که سمفونی ۵ بتهوون فقط توسط یک رهبر ارکستر اجرا شود.

خبر

نسخه صوتی نهج البلاغه همراه با گویندگان شهیر

اخیرا کتاب صوتی نهج البلاغه شامل فرمایشات، خطبه ها و کلمات قصار حضرت امیرالمؤمنین(ع) منتشر شده است.

کتاب صوتی نهج البلاغه با ترجمه عبدالمحمد آیتی، برای اولین بار شامل همه کلمات و جملات قصار کتاب نهج البلاغه از ابتدا تا انتها، و به صورتی شنیدنی تر از آنچه قبل تر به شکل پراکنده و سلیقه ای انجام شده بود، منتشر شده است.

جعبه نفیس کتاب صوتی نهج البلاغه با داشتن هویت مفهومی و بصری خاص، بخشی از فضای حسی کتاب صوتی نهج البلاغه را برای مخاطبانش تصویرسازی می کند. اجزای این بسته صوتی با طراحی ویژه و اختصاصی، هر کدام ساخته عناصری از طبیعت اند که گویی با نور کلمات جان گرفته اند و جداگانه بخشی از پازل ماهیت آن را می سازند. گویندگان این کتاب صوتی بهروز رضوی، فرخ نعمتی، ساعد باقری و احسان چریکی هستند و جهانی شنیدنی تر را از نهج البلاغه برای شما روایت می کنند.

در بخشی از شروع کتاب فرخ نعمتی، بازیگر و گوینده می گوید: «حمد باد خداوندی را که سخنوران در ثنایش فرومانند و شمارندگان از شمار نعمت هایش عاجزند.» همچنین بهروز رضوی با صدای مخملی خود از همین کتاب روایت می کند؛ «چه می کنید اگر این حجاب های دنیوی که خود را در آن پوشیده اید، به کناری رود؟»

شنیدن کلام علی(ع) در قالب تیزر و شنیدن جملاتی مانند «تاوان ترین مردم کسی است که در یافتن دوست ناتوان باشد»، «بساکسه با احسان و نعمت خداوندی کم کم به عذاب او نزدیک می شود»، «سینه خردمند صندوق راز اوست و خورشویی وسیله دوست یابی و شکیبایی، گورستان پوشاننده عیب هاست»، «با مردم آن گونه معاشرت کنید که اگر مردید بر شما لشک ریزند و اگر زنده ماندید، با اشتیاق سوی شما آیند» به اندازه ای جذاب است که قطعاً شنونده را برای شنیدن نسخه صوتی کامل کتاب ترغیب کند.

آهنگساز این مجموعه صوتی گوشنواز و شنیدنی نیز بهزاد عبدی است که موسیقی آن به شکل ارکسترال ضبط شده و گروه موسیقی ارکستر بل استرینگ اجرای آن را به عهده داشته است. تکنوازی این کتاب صوتی نیز شهرام روغعی (فلوت)، حسام صدقی نژاد (ابوا)، مینلی نادلیان (کلارینت) و مهدی عبدی (ویلنسل) هستند.

همچنین ضبط نریشن در استودیو نیستان هنر با همکاری دفتر نشر فرهنگ و معارف اسلامی صورت گرفته و ناظر ضبط نیز احسان چریکی است. صدابرداران این اثر صوتی حمیدرضا آداب، مهدی بشیر و حسین فعله گری هستند. سایر عوامل این اثر نیز عبارتند از: میکس و مسترینگ: حمیدرضا آداب، ضبط موسیقی: استودیو سرن، مدیر محصول: فرزانه عالی، طراحی گرافیک: امیر ذوالفقاری، خوشنویسی: محمدرضا مسلمی و طراحی و تولید چراغدان: استودیو فضای خیال.

علاقه مندانی که این کتاب صوتی را می خرند، آگاه باشند که جعبه آن با یک طراحی زیبا و تایپوگرافیک مزین شده و با خرید جعبه آسمان می توانند کتاب را در پلنفرم طاقچه با کد تخفیف ۱۰۰ درصدی دریافت کنند.

قاب

نقش دختران ایران در ولیعصر

طرح دیوارنگاره میدان ولیعصر(عج) شهر تهران با عنوان «دختران ایران سربلندان جهان» روز گذشته با توجه به انتخاب ایران توسط کمیته بین المللی پارالمپیک (IPC) به عنوان کشور برتر جهان در توسعه ورزش پارالمپیک با نوان، رونمایی شد.

این دیوارنگاره اثری از خانه طراحان انقلاب اسلامی است که محسن کربلایی زاده طراح گرافیک و مجتبی حسن زاده طراح نوشتار این اثر را برعهده داشتند. کمیته بین المللی پارالمپیک به مناسبت روز جهانی زن از برگزیدگان جایزه این مناسبت تقدیر کرد و ایران، در میان دیگر کمیته های ملی پارالمپیک عضو IPC در بخش توسعه ورزش زنان به عنوان عضو برگزیده سال ۲۰۲۵ انتخاب شد.

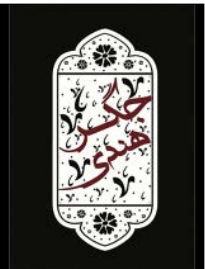
نمایش

«جگر هندی»

مهمان نوروزی سنگلج

نمایش کمدی «جگر هندی» به کارگردانی رحمت امینی و تهیه کنندگی علیرضا گیلوری و میلاد اسکندری، نوروز ۱۴۰۴ در تماشاخانه سنگلج روی صحنه می رود. به نقل از روابط عمومی تماشاخانه سنگلج، نمایش

کمدی جگر هندی که با الهام از داستان های گلستان سعدی نوشته شده است از ۷ فروردین ۱۴۰۴ و در ایام تعطیلات نوروز اجرای خود را در تماشاخانه سنگلج آغاز می کند. بازیگران نمایش کمدی جگر هندی (به ترتیب الفبا) فرزاد برهمن، دلارام ترکی، محسن جلالی راد، نوید جهان زاده، امین زارع، بهروز سروعلیشاهی، مهدی مهریار و محمدرضا نوری هستند. در تیم طراحی و کارگردانی این نمایش، میلاد اسکندری به عنوان سرپرست گروه کارگردانی، پریشاد مستوفی به عنوان طراح صحنه، کیارش ظریفی و مبین الماسی به عنوان طراح نور و سمانه داوودی به عنوان طراح لباس همکاری دارند. ساخت موسیقی و طراح حرکت این نمایش را فرزاد برهمن، اجرای طرح این پروژه را آکادمی آکتور و تبلیغات را گروه هنری مراکی بر عهده دارند.

ادبیات

حکیم نظامی

در سخن ادیبان

همزمان با روز بزرگداشت حکیم نظامی گنجوی، مراسم بزرگداشتی برگزار می شود. به گزارش ایسنا، این مراسم توسط مؤسسه پژوهشی میراث مکتوب با همکاری سفیران صلح و دوستی امروز از ساعت ۱۶ برگزار

می شود. خسرو احتشامی، شاعر، تقی یوزنمداریان، استاد پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، منصور ثروت، استاد بازنشسته دانشگاه شهید بهشتی، یدا الله جلالی پندری، عضو هیأت علمی دانشگاه یزد، اصغر دادبه، عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبایی، مرحوم احمد سمیعی گیلانی، عضو سابق پیوسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی، مسعود عرفانیان، پژوهشگر حوزه قفقاز و آسیای میانه، جلال الدین کزازی، عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبایی، مصطفی موسوی، عضو هیأت علمی دانشگاه تهران، مریم مشرف، عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی و مهدی نوریان، استاد بازنشسته دانشگاه اصفهان به عنوان سخنرانان این مراسم معرفی شده اند.

